

Consell General de les Valls

Acta Núm. 16/1990

**Sessió Extraordinària del M.I. Consell General
- Dia 8 de setembre de 1990.**

El dia 8 de setembre de 1990, dissabte, Festivitat de N.S. de Meritxell i Festa Nacional del Principat d'Andorra, es reuneix, a la Sala de Sessions del Santuari de Meritxell, el M.I. Consell General de les Valls, degudament convocat, per tal de celebrar Sessió Extraordinària, d'acord amb l'ordre del dia següent:

1. Notificació de la designació del membre representant de la Parròquia d'Encamp integrant de la Comissió Especial destinada a assumir la iniciativa del procés constituent.

2. Informació relativa al lliurament de les cartes adreçades a SS.EE. els Coprínceps referents a l'obertura del procés constituent.

Sota la presidència del M.I. Sr. Josep Casal Puigcernal, Sub-Síndic General, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	Els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Jordi Font Cabanes i Miquel Casal Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Jordi Mas Torres i Isidre Torres Pons.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Enric Dolsa Font, Joan Martínez Benazet i Josep M ^a Armengol Adellach.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Josep Garrallà Rossell, Josep M ^a Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiu.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné, Antoni Armengol Vila, Robert Cassany Vila i Josep Anton Ribes Roca.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró, Albert Pintat Santolaria i Joan Obiols Camillo.
Per Escaldes-Engordany	Els MM.II. Srs. Miquel Aleix Areny, Marcel·lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Espot Miró.

Els MM.II. Srs. Joan Naudi Ambatlle i Francesc Grau Esplandiu no assisteixen a la reunió per haver anat a rebre als MM.II. Srs. Delegats Permanents de SS.EE. els Coprínceps, seguint el procediment tradicional i el M.I. Sr. Enric Pujal Areny es troba absent.

Assisteixen també els MM.II. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Guillem Benazet Riba, Joan Santamaria Tarré, Candid Naudi Mora, Antoni Armengol Aleix i Ladislau Baró Solà, Consellers Executius. El M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern ha romàs fora de la Sala de Sessions, acompanyant les autoritats que s'han desplaçat al Santuari.

Finalitzada la comprovació dels membres assistents a la reunió, el M.I. Sr. Sub-Síndic General declara oberta la reunió, a les deu del matí.

Abans de procedir a la lectura de l'ordre del dia, el M.I. Sr. Sub-Síndic General informa que el M.I. Sr. Síndic General es troba força recuperat de la malaltia que pateix i que aquest ha decidit reincorporar-se a les seves funcions abans de finals del present mes de setembre, manifestant la seva satisfacció per aquesta evolució favorable.

Seguidament es dóna lectura a l'ordre del dia i s'inicia l'examen dels punts en ell referits.

1. Notificació de la designació del membre representant de la Parròquia d'Encamp integrant de la Comissió Especial destinada a assumir la iniciativa del procés constituent.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General recorda que el M.I. Consell General, en la seva sessió del 18 de juny de 1990 va acordar crear una Comissió de tipus especial per a menar el procés constituent i que posteriorment, en la sessió del Consell General del 13 de juliol de 1990, les respectives Parròquies varen designar el seu representant dins d'aquesta Comissió, quedant pendent el membre corresponent a la Parròquia d'Encamp.

A continuació informa que en la reunió de la Comissió Permanent del dia 19 de juliol de 1990, el M.I. Sr. Roc Rossell va comunicar que per la Parròquia d'Encamp l'havien designat a ell mateix per a formar part de la referida Comissió, quedant doncs formada definitivament la Comissió Especial destinada a assumir la iniciativa del procés constituent.

2. Informació relativa al lliurament de les cartes adreçades a SS.EE. els Coprínceps referents a l'obertura del procés constituent.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General informa que, donant curs als acords del M.I. Consell General, la Sindicatura va encarregar-se de trametre a SS.EE. els Coprínceps les cartes aprovades en la sessió del 13 de juliol de 1990, demanant l'obertura de negociacions encaminades a l'examen, discussió i definició del text constitucional del Principat d'Andorra.

Així, en dates 20 i 23 de juliol d'enguany, els MM.II. Srs. Sub-Síndic General i Miquel Aleix Areny, acompanyats del Sr. Secretari General, varen personar-se, successivament, a la Vegueria de S.E. el Copríncep Francès i a la Delegació Permanent de S.E. el Copríncep Episcopal, on varen fer lliurament als respectius titulars de sengles cartes adreçades a SS.EE. els Coprínceps, acompanyades d'una petició d'audiència, per tal de que una Comissió del M.I. Consell General pugui expressar-los-hi les voluntats de la M.I. Assemblea en aquesta matèria.

Diu que, en ambdós casos, l'acollida fou molt favorable i dins d'un clima d'entesa i cordialitat, quedant evidenciada la voluntat de totes les parts de fer avançar aquest procés constituent dins dels millors terminis, i amb un diàleg el màxim d'obert i constructiu.

Afegeix que els Serveis dels Excms. Srs. Coprínceps varen manifestar que, atesa la imminència del període de vacances, seria probablement a mitjans de setembre quan prendrien contacte amb la M.I. Sindicatura per tal d'iniciar els treballs encaminats a posar en funcionament aquest procés.

El M.I. Sr. Albert Pintat demana, en nom dels Consellers Generals de Sant Julià de Lòria, que consti en acta la manifestació següent:

“Avui fa exactament 15 anys, que en ocasió del Consell de Meritxell del 1975, es prengué consciència de la necessitat de modernització judicial del país; i en el primer Consell després de Meritxell es presentà als **Srs. Coprínceps** uns suggeriments fonamentats en el criteri del **Consell General** sobre com hauria de ser la reforma de la **Justícia Penal**.

- “1) Instauració del Fiscal.
- “2) Incorporació d'Advocats defensors.
- “3) Magistrats independents.
- “4) Nou Codi Penal.
- “5) Dues instàncies.

“Havent, el passat B.O.P.A. del 30 de juliol, publicat el nou Codi Penal i la Segona Instància Penal, es tracta d'un tema que mereix una particular atenció dels Consellers Generals.

“En aquest sentit volem agrair que la Comissió Permanent en la seva darrera sessió, va acordar estudiar el tema. Recolzem totalment la iniciativa i esperem que aquesta qüestió sigui introduïda com a punt de l'ordre del dia de la propera sessió del Consell General, atesa la seva actualitat i la transcendència dels seus continguts.

“Certament serà bo, per a tothom, a les vigílies d'encetar les converses per a la constitucionalització del Principat, que el **Parlament Andorrà** no s'inhibeixi ni s'abstingui de fer sentir la seva opinió sobre la reforma del sistema judicial en general i sobre el Codi Penal en particular. Amb respecte i amb responsabilitat, però sense cap mena de por.

“Ja des d'ara, **Sr. Síndic**, vulgui fer sentir el nostre disgust prop de les autoritats competents pel fet que la **Comissió de Reforma de la Justícia** no ha cregut necessari ni tan sols consultar amb la Institució que representa el Poble Andorrà, no respectant així, la demanda que féu el **Consell General** del 1978 per a que el Principat reconeixi tots els drets formulats en la Declaració Universal dels Drets de l'Home del 1948 i tal com també proclama l'article primer de la Llei dels **Srs. Coprínceps** dels Drets de la Persona del març del 1989.

“Aquesta **actitud de la Comissió de Reforma** de no escoltar cap criteri emanat dels elegits és:

- “1) **Inadaptada a la situació present**, perquè demostra la contradicció entre la paraula i l'acte dels que prediquen diàleg i col.laboració, exaltant els drets fonamentals dels pobles, i en la pràctica consideren als andorrans com a menors d'edat i incapacitats,

fins i tant no tinguem constitució escrita, de donar la seva opinió sobre la llei penal, és a dir sobre el sistema repressiu que la societat andorrana requereix.

“2) **És una ben trista constatació**, ja que la **Justícia** es situa al centre de tota **societat moderna i democràtica**. És la peça fonamental de tota vida en comunitat, i tot i que la Justícia no ha de ser mai el resultat de la voluntat de la majoria, sí que sempre es vitalitza si connecta amb el sentir de la població que es manifesta de forma organitzada en el seu Parlament. La Justícia ens concerneix a tots.

“3) És un **greuge** envers els Raonadors, per estar excluïts, sense cap mena d'explicació, de la Segona Instància.

“La presència dels Raonadors en el Tribunal de Corts té molta significació, no sols per vetllar pel respecte dels Magistrats de les Lleis andorranes, però també els Raonadors estaven encarregats de la comptadoria del Tribunal i vetllaven pels ingressos (Brutails pàg. 260).

“És doncs per aquest motiu que invitem a la Comissió Permanent a elaborar una Proposta d'Acord a ser sotmesa a debat al Ple del Consell General.”

El M.I. Sr. Sub-Síndic General recorda que la Comissió Permanent ja va prendre consciència del tema de la publicació del Codi Penal i va encarregar un informe jurídic al Col·legi d'Advocats.

El M.I. Sr. Albert Pintat constata que en l'acte celebrat ahir a Casa de la Vall, amb motiu de la primera visita del nou M.I. Sr. Delegat Permanent de S.E. el Copríncep Francès, el Mgfc. Sr. Jutge d'Apel·lacions estava a la presidència i en canvi, fa dos anys, en un acte de les mateixes característiques no hi era, i manifesta que, si bé a títol personal no li molesta, considera que per la forma això s'ha de clarificar.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General explica que segons els antecedents de què es disposa, el referit Senyor ha estat a la presidència algunes vegades i altres no hi ha estat, i que en pren nota per estudiar-ho.

El M.I. Sr. Roc Rossell s'adhereix a la constància en acta feta pels Consellers de Sant Julià de Lòria. Manifesta la seva repulsa per la presència del Mgfc. Srs. Jutge d'Apel·lacions en la presidència de l'acte al qual s'acaba de fer esment i diu que si aquest Senyor hi era també hi hauria d'haver estat el Mgfc. Sr. Fiscal. Afegeix que si aquest Senyor va pujar a la presidència fou perquè el va cridar algú que no era el M.I. Sr. Sub-Síndic General que presidia l'acte, i diu que li agradaria que les presidències dels actes fossin comentades prèviament a la Comissió Permanent. Diu que també li agradaria que quan el M.I. Sr. Sub-Síndic General parla en nom del M.I. Consell, tal com ho va fer en el discurs pronunciat ahir, en tingués coneixement amb antelació la Comissió Permanent, ja que no voldria tenir que desautoritzar-lo amb posterioritat perquè, tot i que estigui d'acord amb el contingut del discurs d'ahir, en altres ocasions podria no estar-hi.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General diu que el contingut dels discursos no és cap secret i que si té interès en coneixer-los amb antelació no té cap inconvenient en facilitar-los-hi, tot i que recorda que en tot el temps en què ell havia estat Conseller General, mai la Sindicatura li havia passat còpia d'un discurs abans de pronunciar-lo.

El M.I. Sr. Jordi Farràs manifesta que el discurs pronunciat ahir pel M.I. Sr. Sub-Síndic General mereix la seva total aprovació pel seu contingut i s'hi adhereix totalment. Considera

que el M.I. Sr. Sub-Síndic General va assumir les seves responsabilitats i el recolza totalment. Quant al Codi Penal, diu que la Comissió Permanent el va tractar en dues sessions i va demanar un informe al Col·legi d'Advocats, informe que s'ha de referir tant al procediment com al contingut, i que serà sotmès al M.I. Consell General oportunament. No veu que la constància en acta aporti cap novetat en aquest tema.

El M.I. Sr. Miquel Aleix s'adhereix a la manifestació del M.I. Sr. Jordi Farràs respecte al discurs del M.I. Sr. Sub-Síndic General, per considerar que va tocar temes d'actualitat, i també a la manifestació respecte al Codi Penal, per considerar que la Comissió Permanent ja ha fet el seu treball, treball que diu valdrà la pena que sigui examinat pel M.I. Consell General quan estigui llest. Afegeix que els Consellers Generals d'Escaldes-Engordany no estan d'acord amb el procediment seguit per la publicació del referit Codi.

El M.I. Sr. Jordi Font s'adhereix a la constància presentada pel M.I. Sr. Albert Pintat.

El M.I. Sr. Josep Garrallà s'adhereix a la constància presentada pel M.I. Sr. Albert Pintat i demana que s'activi l'obtenció de l'informe sobre el Codi Penal.

El M.I. Sr. Jordi Mas referint-se al Codi Penal, manifesta que la justícia és competència dels Excms. Srs. Coprínceps i ho respecta, però constata una manca de diàleg, sobretot en uns moments en què es parla de fer la Constitució i considera que no costava res haver consultat al M.I. Consell General. Troba que la Comissió Permanent, en haver triat al Col·legi d'Advocats per fer l'informe ha fet la feina a mitges, i creu que hauria estat preferible que hagués triat un lletrat independent.

El M.I. Sr. Roc Rossell diu, que tant ell com els altres Consellers Generals d'Encamp, inclús l'absent, s'adhereixen a la constància presentada pel M.I. Sr. Albert Pintat. Afegeix que considera que l'informe que pugui elaborar el Col·legi d'Advocats pot ésser positiu.

El M.I. Sr. Jordi Farràs explica que si es va demanar aquest informe al Col·legi d'Advocats, fou per agilitar la seva obtenció.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila manifesta que els tres Consellers de Canillo restants s'adhereixen a les manifestacions fetes pel M.I. Sr. Jordi Farràs i Miquel Aleix i a la constància presentada pel M.I. Sr. Albert Pintat.

El M.I. Sr. Enric Dolsa diu que els tres Consellers d'Ordino presents s'adhereixen a les manifestacions fetes pels MM.II. Srs. Jordi Farràs i Miquel Aleix respecte al discurs del M.I. Sr. Sub-Síndic General i també a la constància presentada pel M.I. Sr. Albert Pintat, amb la matisació de que consideren que no es pot condicionar avui que el tema del Codi Penal sigui tractat en la propera sessió del M.I. Consell General, sinó que caldrà esperar a disposar de l'informe per a fer-ho.

El M.I. Sr. Albert Pintat precisa que en la seva constància no pretén condicionar res, sinó simplement remarcar i recordar que fa quinze anys, en la sessió immediata a la de la Diada de Meritxell es varen prendre acords importants.

El M.I. Sr. Roc Rossell diu que ja ha manifestat anteriorment que estava d'acord amb el contingut del discurs pronunciat ahir pel M.I. Sr. Sub-Síndic General i que el que ell pretén amb les seves observacions és evitar que en altres ocasions pugui no estar d'acord i hagi de reprovar-lo amb posterioritat, per no haver-ne tingut coneixement previ, tot i que considera que la Sindicatura és lliure d'actuar com cregui més convenient. Afegeix que considera el sistema actual de fer les actes del M.I. Consell General poc àgil i poc operatiu, i formula la

proposta de crear un diari de sessions, que reculli la totalitat dels debats, cosa que permetria fer unes actes més succintes, recollint els acords, les quals podrien estar disponibles en uns terminis més curts.

El M.I. Sr. Josep Cases considera interessant aquesta proposta de crear el diari de sessions i proposa que sigui la Comissió Permanent qui s'encarregui d'estudiar les modalitats per la seva posta en funcionament.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General recull aquesta proposta que queda formulada com segueix: S'acorda crear un diari de sessions del M.I. Consell General, que reculli la integritat dels debats de les sessions, encarregant-se a la Comissió Permanent que estudiï els aspectes tècnics, per tal de posar-lo en funcionament en els millors terminis. Aquesta proposta resulta **aprovada per unanimitat**.

El M.I. Sr. Jordi Farràs manifesta l'adhesió dels Consellers d'Andorra la Vella a la constància en acta presentada pel M.I. Sr. Albert Pintat, amb la mateixa matisació feta pel M.I. Sr. Enric Dolsa, consistent en esperar a disposar de l'informe jurídic per a fer el debat del Codi Penal en una sessió del M.I. Consell General.

I no havent-hi més intervencions, el M.I. Sr. Sub-Síndic General aixeca la sessió, de la què se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. Són dos quarts i cinc d'onze del matí.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General

V. i P.
El Sub-Síndic General